

Michał Sajewicz
Lublin

Nazwiska patronimiczne z formantem *-uk* notowane w Polsce wyłącznie w województwie podlaskim

Uwagi ogólne

Pograniczność Białostoczczyzny i związana z nią wieloetniczność osadnictwa wpłynęły na ukształtowanie się na tym terenie specyficznego systemu antroponimicznego. Antroponimia województwa podlaskiego wykazuje znaczne zróżnicowanie zarówno pod względem struktury miejscowych nazw osobowych, jak też pochodzenia występujących w nich podstaw słowotwórczych¹. Na terenie Białostoczczyzny można wyodrębnić grupę antroponimów pochodzenia polskiego, białoruskiego, ukraińskiego, rosyjskiego, litewskiego, a także niemieckiego, tatarskiego i żydowskiego.

Często trudno jest wyraźnie rozgraniczyć polskie i wschodniosłowiańskie nazwy osobowe. Wynika to z bliskiego pokrewieństwa języka polskiego z językami wschodniosłowiańskimi, funkcjonowaniem w warstwie apelatywów jednako brzmiących wyrazów, wzajemnego zapożyczania formantów antroponimicznych, gotowych struktur nazewniczych oraz używania zbliżonego pod względem genetycznym i fonetyczno-strukturalnym zasobu imion².

Na terenie Białostoczczyzny dochodziło do krzyżowania się form polskich i wschodniosłowiańskich, powstawania hybrydalnych form antroponimicznych.

Zetknięcie się ze sobą dwóch sąsiednich kultur, zachodnio- i wschodniosłowiańskiej, i ich wzajemne przenikanie wpłynęły w wyraźny sposób na proces kształtowania się systemu antroponimicznego, w tym również nazwiskowego. Na terenie Białostoczczyzny dominują charakterystyczne dla zachodniej Słowiańszczyzny nazwiska odtroponimiczne z sufiksem *-ski* i nazwiska odapelatywne oraz właściwe dla Słowian wschodnich nazwiska patronimiczne, najczęściej z sufiksami zawierającymi element spółgłoskowy *-k*³.

Wśród nazwisk patronimicznych, które nosili zamieszkujący teren pogranicza polsko-ruskiego chłopci pochodzenia ruskiego, wyraźnie dominowały struktury z formantem *-uk*⁴, por. *Abramiuk, Chilimoniuk, Danilczuk, Guryniuk, Haponiuk*,

¹ L. D a c e w i c z, *Antroponimia Białegostoku XVII–XVIII wieku*, Białystok 2001, s. 46.

² *Ibidem*.

³ *Ibidem*, s. 28.

⁴ Liczebność formacji antroponimicznych z sufiksem *-uk* / *-czuk* zdecydowanie wzrosła na pograniczu polsko-ruskim w XVIII wieku, gdy zaczęły one wypierać popularne na Podlasiu formacje z sufiksem *-ewicz* / *-owicz*, por. L. D a c e w i c z, *op. cit.*, s. 2.

Iwaniuk, Klimiuk, Kononiuk, Kupryciuk, Lewoniuk, Michaluk, Omelaniuk, Onopryjuk, Patejuk, Sebesiuk, Selewesiuk, Tereszczuk, Wasiluk, Waszczuk, Zinczuk.

Nazwiska patronimiczne na *-uk*⁵ ukształtowały się na bazie patronimików pochodzących od imion kanonicznych, por. *Adamiuk, Aleksandruk, Aleksiejuk, Karpjuk, Nikołajuk, Siergiejuk*, lub ich odpowiedników gwarowych, por. *Chomczuk, Demczuk, Ilczuk, Iwaciuk, Jarmoszuk, Niczyporuk, Ochrymiuk, Sańczuk, Steciuk, Tomczuk, Tymoszuk.*

Obecnie w Polsce występuje ponad 10 700 nazwisk zakończonych na *-uk / -czuk*, w tym 9 235 formacji odpatronimicznych. Nazwiska odpatronimiczne z sufiksem *-uk* nosi w Polsce 471 347 osób⁶. Najczęściej są to mieszkańcy województwa podlaskiego, lubelskiego i mazowieckiego. Spora grupa nosicieli tych nazwisk zamieszkuje w województwie śląskim, dolnośląskim, lubuskim, pomorskim, zachodniopomorskim i warmińsko-mazurskim. Geografia nazwisk zakończonych na *-uk* wskazuje na miejsce ich powstania oraz kierunki przemieszczania się ludności, zwłaszcza po II wojnie światowej⁷.

System nazwiskowy mieszkańców Białostoczczyzny wschodniej zachował, w odróżnieniu od systemu imienniczego, swój tradycyjny charakter. Wiąże się to m.in. z zachowaniem w tej części pogranicza ciągłości osadniczej. Nie oznacza to jednak, że system nazwiskowy na tym terenie nie ulegał zmianom, zwłaszcza transformacjom, mającym na celu dostosowanie nazwisk do systemu obowiązujących w danych okresach języków literackich – polskiego lub rosyjskiego.

Cel pracy

Celem niniejszego opracowania jest opis nazwisk patronimicznych z sufiksem *-uk* występujących współcześnie w Polsce tylko w województwie podlaskim. Autor postawił przed sobą następujące cele szczegółowe:

⁵ Kontrowersje wywołuje zagadnienie genezy sufiksu *-uk*. B. Lindert [FUK] jednoznacznie się opowiada za turecko-tatarskim pochodzeniem tego sufiksu, por. B. L i n d e r t, *Formanty -(i)uk, -czuk w językach wschodniosłowiańskich*, „Z Polskich Studiów Slawistycznych” 1972, t. IV/1, s. 81–87. Ten pogląd zdaje się dzielić także L. Dacewicz, która zauważa, że imiona tatarskie na *-uk* „odnotowane w źródłach z I połowy XVI w. uwiarygodniają hipotezę B. Linderta o turecko-tatarskim pochodzeniu tego sufiksu (np. turk. *Küçük* oznacza ‘mały’ [...], który z biegiem czasu zadomowił się w zachodniej Rusi i na polsko-ruskim pograniczu, odznaczając się przy tym swoistą ekspansywnością, i zaczął być utożsamiany jako typowy formant o wschodniosłowiańskiej proveniencji”, por. L. D a c e w i c z, *Antroponimia Tatarów w Wielkim Księstwie Litewskim w kontekście polskiej i wschodniosłowiańskiej kultury nazewniczej*, „Studia Wschodniosłowiańskie” 2010, t. 10, s. 68. W kwestii genezy sufiksu *-uk* bliższy jest mi punkt widzenia Z. Kurzowej, która zauważa, że sufiks *-uk* „występujący w polszczyźnie kresowej południowej i północnej jest pochodzenia ruskiego, w języku ukraińskim i białoruskim odznacza się dużą produktywnością w tworzeniu deminutywów pospolitych i własnych oraz nazw mieszkańców”, por. Z. K u r z o w a, *Język polski Wileńszczyzny i kresów północno-wschodnich XVI–XX w.*, Warszawa 1993, s. 122).

⁶ B. T i c h o n i u k, *Transformacja nazwisk wschodniosłowiańskich w Polsce na przykładzie niektórych struktur antroponimicznych z sufiksem -uk /-czuk* [w:] *Ze studiów nad językami i literaturami wschodniosłowiańskimi*, red. B. T i c h o n i u k, W. W i l c z y Ń s k i, Zielona Góra 2004; *Słownik nazwisk współcześnie w Polsce używanych*, wyd. K. R y m u t, t. 1–10, Kraków 1992–1994; [online], www.wykop.pl/ramka/5401/najpopularniejsze-nazwiska-w-polsce/ [dostęp: 20.03.2013].

⁷ B. T i c h o n i u k, *op. cit.*, s. 158.

- ustalenie liczby osób noszących nazwisko w woj. podlaskim;
- ustalenie liczby powiatów i większych miast, w których zamieszkują nosiciele badanego nazwiska;
- ustalenie głównych skupisk osób noszących badane nazwisko;
- ustalenie etymologii badanego nazwiska;
- ustalenie przebiegu procesu adaptacji imion kanonicznych do fonetycznej i morfologicznej struktury przyjmującego systemu językowego;
- ustalenie odpowiedników imion, które legły u podstaw badanych nazwisk, w sąsiednich językach literackich (język polski, rosyjski, białoruski, ukraiński).

Material

Początkowo wyeksцерpowano ze strony internetowej *Najpopularniejsze nazwiska w Polsce*, (www.futrega.org/etc/nazwiska.html) wszystkie nazwiska na -uk noszone w końcu XX w. przez ludność zamieszkałą w Polsce. Następnie spośród tej grupy antroponimów wyodrębniono nazwiska, które mają charakter patronimiczny. Później ustalono na podstawie portalu społecznościowego *moikrewni.pl* [MK] (www.moikrewni.pl/mapa/)⁸ i dodatkowo Serwisu *heraldyczno-genealogicznego ODWP w Pułtusk* [SH-G] (<http://herby.com.pl/>)⁹, które z wyodrębnionych nazwisk występują w województwie podlaskim, i określono ich liczebność. Spośród tej grupy antroponimów wyodrębniono 50 nazwisk, które są notowane w Polsce wyłącznie w województwie podlaskim. W niniejszym opracowaniu analizie poddano jedynie te nazwiska (34), które odznaczają się w województwie podlaskim stosunkowo wysoką liczebnością (nosi je więcej niż 6 osób). W opisie nie uwzględniono natomiast nazwisk (16) o niższej liczebności (nosi je mniej niż 7 osób), por. *Barwiuk* (5), *Siewastianiuk* (5), *Siewastjaniuk* (5), *Kościeńczuk* (4), *Maksymuk* (5), *Awksentijuk* (2), *Samusiuk* (2), *Chomociuk* (1), *Chomończuk* (1), *Iwaciuk* (1), *Manciuk* (1), *Mańciuk* (1), *Mańtiuk* (6), *Parfiemiuk* (1), *Radiwoniuk* (6), *Stachwiuk* (6).

Nazwiska patronimiczne z formantem -uk notowane w Polsce wyłącznie w województwie podlaskim

1. ONIKIJUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 51 [MK – Onikijuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 3 powiatach i miastach [MK – Onikijuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. hajnowski;
- ♦ etymologia nazwiska: **Onikijuk** ≤ patr. *Onikijuk* ≤ podl. *Onikij* [IF]; imię pochodzenia greckiego, gr. Ιωαννίκιος (*Ioannikios*), zdrobnienie do *Ioann*, z hebr. יהוֹחָנָן (*Jehöhanan*) 'Jahwe jest łaskawy', lub gr. Ιωαννίκιος „zwycięstwo Boże”, por. gr.

⁸ Strona www.moikrewni.pl/mapa/ [MK] zawiera ponad 300 000 nazwisk i mapę, która pokazuje ich występowanie w powiatach i większych miastach Polski.

⁹ W niniejszym opracowaniu kolejność prezentowania nazwisk jest uzależniona od liczebności ich nosicieli w województwie podlaskim.

nike ‘zwycięstwo’, łac. *Joannicus*, cerk. *Иоанникий* [NPSHE], [CHΦPI], [CPЛИ], [EИЗП], [ПЦИ], [ВИ], [РФПЭС], [ВІЛ], [СБІ], [САУІ], [СУІ];

- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Onikij* – brak głoski na początku imienia, pojawienie się spółgłoski pojedynczej na miejscu spółgłoski zdwojonej (degeminacja), występowanie pojedynczej głoski na miejscu obcych grup samogłoskowych, por. cerk. *Ioannikij*;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Onikijuk* (51) występuje [МК – Onikijuk]:
 - w pow. hajnowskim (42);
 - w Białymstoku (5);
 - w pow. bielskim (4);
 - w gwarach ukraińskich badanego terenu nazwisko *Onikijuk* jest wymawiane jako *Onyk’ij’uk*, *On’ik’ij’uk*, a w gwarach białoruskich jako *An’ik’ij’uk*; zapis urzędowy nazwiska na ogół nie oddaje jego brzmienia gwarowego;
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. – brak, ros. *Оникий*, *Оникей* [Рус. им.], błrs. *Анікей* [Бел. ім.], ukr. *Оникій* [Укр. им.].

2. STANISŁAWIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 50 [МК – Stanisławiuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 6 powiatach i miastach [МК – Stanisławiuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. siemiatycki, pow. bielski, Białystok;
- ♦ etymologia nazwiska: **Stanisławiuk** ≤ patr. *Stanisławiuk* ≤ podl. *Stanisław* [IF], imię pochodzenia słowiańskiego, słow. *stan* + *slawa* [NPSHE], [GEN], [WKIM], [IF], [KNI], [NIG], [WKI], [РФПЭС], [EИЗП], [БАС], [САУІ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Stanisław* – imię zostało przejęte w postaci niezmienionej;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Stanisławiuk* (50) jest używane:
 - w pow. bielskim (18);
 - w Białymstoku (13);
 - w pow. siemiatyckim (7);
 - w pow. hajnowskim (6);
 - w pow. sokólskim (3);
 - w pow. białostockim (3);
 - badane nazwisko jest w miejscowych gwarach wymawiane jednakowo – *Stan’isławjuk*; imię *Stanisław* nie należy obecnie na badanym terenie do popularnych, było natomiast popularne na Podlasiu w okresie formowania się nazwisk [IF]; nazwisko ukształtowało się pod wpływem języka polskiego;
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Stanisław* [Польск. им.], ros. *Станислав* [Рус. им.], błrs. *Станіслаў* [Бел. им.], ukr. *Станіслав*, *Стасій* [Укр. им.], [СУІ].

3. KRYSZPINIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 45 [MK – Kryszpiniuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 4 powiatach i miastach [MK – Kryszpiniuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. hajnowski, Białystok;
- ♦ etymologia nazwiska: **Kryszpiniuk** ≤ patr. *Kryszpiniuk* ≤ podl. *Kryszpin* [IF]; imię pochodzenia łacińskiego, łac. *Crispinus*, por. *crispus* 'kędzierzawy', cerk. *Криспн*, wschł. *Криспун* [NPSHE], [GEN], [IF], [WKIM], [WKI], [РФПЭС], [СНФРИ], [ЕИЗП], [ЦКИ], [ПЦИ], [САУІ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Kryszpin* – por. pol. *Kryspin*, forma *Kryszpin* notowana w staropolszczyźnie; imię *Kryspin* zyskało pewną popularność na terenie Białorusi i Ukrainy, a także – chociaż w mniejszym stopniu – w Rosji;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Kryszpiniuk* (45) jest używane [MK – Kryszpiniuk]:
 - w pow. bielskim (32),
 - w pow. hajnowskim (8);
 - w pow. grajewskim (3);
 - w Białymstoku (2);
 - badane nazwisko jest wymawiane w miejscowych gwarach w zróżnicowany sposób: *Kryšp'in''uk*, *Kryšpyn''uk* (gwary ukraińskie), *Kryszp'in''uk* (gwary białoruskie);
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Kryspin* [Польск. им.], ros. *Криспун* [Рус. им.], błrs. *Крыспін* [Бел. им.], ukr. *Криспін* [Укр. им.].

4. BONIFATIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 41 [MK – Bonifatiuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 3 powiatach i miastach [MK – Bonifatiuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. białostocki, Białystok;
- ♦ etymologia nazwiska: **Bonifatiuk** ≤ patr. *Bonifatiuk* ≤ *Bonifat*, zob. *Bonifac*, *Bonifacy*, *Bonifanty* [IF], imię pochodzenia łacińskiego, łac. *Bonifacius*, por. *bonum* 'dobro', *facere* 'robić, czynić', cerk. *Вониѳатиѹ* [NPSHE], [GEN], [IF], [WKI], [WKIM], [KNI], [РФПЭС], [СРЛИ], [ЕИЗП], [МИ], [ИМ], [САУІ], [ВІЛ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Bonifat* – ucięcie części wygłosowej imienia cerkiewnego *Wonifatij*, por. *Wonifat*, wymiana spółgłosek nagłosowych *w* : *b*; występujące w językach wschodniosłowiańskich formy *Баниѳат* (błrs), *Бониѳат* (ukr), *Бониѳат* (ros) ukształtowały się niewątpliwie pod wpływem polskim i funkcjonują jako warianty imion *Вониѳатиѹ* (ros), *Ваниѳацыѹ* (błrs), *Вониѳатиѹ* (ukr); antroponim *Bonifat* może być zatem interpretowany jako rezultat skrzyżowania imienia cerk. *Wonifatij* i pol. *Bonifacy*.
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Bonifatiuk* (41) jest używane [MK – Bonifatiuk]:
 - w Białymstoku (21);
 - w pow. białostockim (13);
 - pow. hajnowskim (7);

- badane nazwisko jest wymawiane w miejscowych gwarach w zróżnicowany sposób: *Bonifat''uk*, *Bonyfat''uk* (gwary ukraińskie), *Banifac''uk* (gwary białoruskie); zapis urzędowy nazwiska na ogół nie oddaje jego wymowy w gwarach podlaskich;
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Bonifacy* [Польск. им.], ros. *Wonifatij*, war. im. *Бонифатий*, *Бонифацый*, *Вонифат* [Рус. им.], błrs. *Ваніфат*, war. im. *Баніхват*, *Баніфацый* [Бел. им.], ukr. *Воніфатій*, war. im. *Боніфатій*, *Боніфат* [Укр. им.].

5. OKSIEJCZUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 35 [МК – Oksiejczuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 3 powiatach i miastach [МК – Oksiejczuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: Białystok;
- ♦ etymologia nazwiska: **Oksiejczuk** ≤ patr. *Oksiejczuk* ≤ podl. *Oksiejko* ≤ podl. *Oksiej*, por. *Auksiej* [IF], imię pochodzenia greckiego, gr. Αὐξέντιος (*Auxentios*), z *bukso* ‘powiększam’, łac. *Auxentius*, cerk. *Авксентий* [NPSHE], [GEN], [IF], [РФПЭС], [ССЛИ], [КВИ], [ЕИЗП], [ЦКИ], [ПЦИ], [САУІ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Oksiejko* – wymiana nagłosowego *a* na *o*, uproszczenie grupy spółgłoskowej *wks*, ucięcie części wygłosowej *-ntij* imienia cerkiewnego, dodanie sufiksu *-j*, por. cerk. *Awksientij*, dodanie sufiksu *-ko*;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Oksiejczuk* (35) występuje [МК – Oksiejczuk]:
 - w Białymstoku (19);
 - w pow. białostockim (10);
 - w pow. hajnowskim (6);
 - w pow. hajnowskim nazwisko *Oksiejczuk* nosi 6 osób; w miejscowych gwarach jest wymawiane w sposób zróżnicowany: *Oksejč'uk* (gwary ukraińskie), *Aks'ejč'uk* (gwary białoruskie); zapis urzędowy nazwiska nie oddaje jego wymowy w gwarach ukraińskich (brak dyspalatalizacji spółgłosek przed *e*) i białoruskich (brak akania);
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Auksencjusz*, war. im. *Auksenty* [Польск. им.], ros. *Авксентий*, f. lud. *Аксентий*, *Аксён*, *Акентий* [Рус. им.], błrs. *Аўксенцій*, *Аўксенці*, f. lud. *Аксён*, *Аксень* [Бел. им.], ukr. *Оксентій*, war. im. *Оксент*, *Оксен*, *Овксентій*, *Овксент*, *Овксен* [Укр. им.].

6. STIEPANIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 32 [МК – Stiepaniuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 4 powiatach [МК – Stiepaniuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. bielski;
- ♦ etymologia nazwiska: **Stiepaniuk** ≤ patr. *Stiepaniuk* ≤ podl. *Stiepan*; imię pochodzenia greckiego, por. Στέφανος (*Stephanos*), od *stephanos* ‘wianek’, łac. *Stephanus*, cerk. *Стефан* [NPSHE], [GEN], [WKIM], [IF], [ЗИФ], [РФПЭС], [КФ], [ПФ], [СРФ], [СРЛИ], [ЕИЗП], [БАС], [БАУ], [БАС];

- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Stiepan* – wymiana spółgłosek *f*: *p*, por. cerk. *Stiefan*, por. także ros. *Stiepan*;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Stiepaniuk* (32) jest używane [MK – Stiepaniuk]:
 - w pow. bielskim (20);
 - w pow. białostockim (5);
 - w pow. siemiatyckim (4);
 - w pow. hajnowskim (3);
 - badane nazwisko w gwarach w gwarach wschodniosłowiańskich Białostoczczyzny jest wymawiane w zróżnicowany sposób: *Stepan''uk* (gwary ukraińskie) i *S'c'epan''uk* (gwary białoruskie); zapis urzędowy nazwiska nie oddaje jego wymowy gwarowej; nazwisko *Stiepaniuk* należy do grupy tzw. nazwisk transformowanych, jego forma graficzna ukształtowała się pod wpływem języka rosyjskiego, por. miękką wymowę spółgłoski *t* przed *e*;
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Stefan* [Польск. им.], ros. *Степан*, war. im. *Стефан* [Рус. им.], błrs. *Сцяпан*, war. im. *Стэфан*, *Сцяфан* [Бел. им.], ukr. *Степан*, war. *Стефан*, f. lud. *Стецько* [Укр. им.].

7. AWRAMIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 25 [MK – Awramiuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 3 powiatach i miastach [MK – Awramiuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. bielski, Białystok;
- ♦ etymologia nazwiska: **Awramiuk** ≤ patr. *Awramiuk* ≤ podl. *Awram* [IF]; imię pochodzenia hebrajskiego, hebr. אַבְרָם (*Abram*) 'ojciec', a od tego אַבְרָהָם (*Abraham*) 'ojciec narodów', łac. *Abraham*, cerk. *Awraam* [NPSHE], [GEN], [IF], [РФПЭС], [СНФРИ], [СРЛИ], [КВИ], [ЕИЗП], [ПЦИ], [ИМ], [САУІ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Awram* – występowanie pojedynczej samogłoski na miejscu obcych grup samogłoskowych, por. cerk. *Awraam*;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Awramiuk* (25) jest notowane [MK – Awramiuk]:
 - w Białymstoku (12);
 - w pow. bielskim (10);
 - w pow. hajnowskim (3);
 - badane nazwisko w miejscowych gwarach wschodniosłowiańskich jest wymawiane dwojako: *Avrami'uk* (gwary ukraińskie), *Aurami'uk* (gwary białoruskie); zapis urzędowy nazwiska nie oddaje jego wymowy w gwarach białoruskich;
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Abraham*, war. im. *Abram* [Польск. им.], ros. *Авраам*, war. im. *Аврам*, *Абрам*, *Абрамий* [Рус. им.], błrs. *Абрам*, war. im. *Аўрам* [Бел. им.], ukr. *Аврам*, f. lud. *Оврам*, *Абрам* [Укр. им.].

8. CHOMACIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 25 [MK – Chomaciuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 2 powiatach i miastach [MK – Chomaciuk];

- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. hajnowski;
- ♦ etymologia nazwiska: **Chomaciuk** ≤ patr. *Chomaciuk* ≤ *Chomac*, *Chomac'* ≤ *Choma* [IF], por. podl. *Chomacz* [IF], imię pochodzenia aramejskiego, por. aram. תומא (*toma*), 'bliźniak', gr. Θωμάς (*Thomās*), łac. *Thomas*, cerk. Фома [NPSHE], [GEN], [IF], [РФПЭС], [ЕИЗП], [ПЦИ], [САУІ], [ВІЛ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: *Chomać*, *Chomac* – imiona nieodnotowane w monografii B. Tichoniuka [IF], należy jednak zaznaczyć, że w pobliskim powiecie sokołowskim są używane nazwiska *Chomac* [MK – Chomac], *Chomać* [MK – Chomać]; formy imienne *Chomać* i *Chomac* ukształtowały się w wyniku zamiany obcej spółgłoski *f* przez spółgłoskę *ch*, por. cerk. *Foma* : podl. *Choma*, oraz dodania sufiksów *-ac'*, *-ać*.
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Chomaciuk* (25) występuje [MK – Chomaciuk]:
 - w pow. hajnowskim (21);
 - w Białymstoku (4);
 - w miejscowych gwarach badane nazwisko jest wymawiane jako *χomat''uk* (gwary ukraińskie) i *χamac''uk* (gwary białoruskie); zapis urzędowy badanego nazwiska na ogół nie oddaje jego wymowy w gwarach woj. podlaskiego;
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Tomasz* [Польск. им.], ros. *Фома* [Рус. им.], błrs. *Фамa*, war. im. *Тамаш*, f. lud. *Тумаш*, *Хама*, *Хамаш* [Бел. им.], ukr. *Хома*, rzad. *Тома* [Укр. им.].

9. OKSIENIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 25 [MK – Oksieniuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 3 powiatach i miastach [MK – Oksieniuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. bielski, Białystok;
- ♦ etymologia nazwiska: **Oksieniuk** ≤ patr. *Oksieniuk* ≤ podl. *Oksień* [IF]; imię pochodzenia greckiego, gr. Αυξέντιος (*Auxentios*), por. *aukso* 'powiększam', łac. *Auxentius*, cerk. Авксентий [NPSHE], [GEN], [IF], [РФПЭС], [СНФРИ], [ССЛИ], [КВИ], [ЕИЗП], [ЦИ], [БАС], [ПЦИ], [ВІЛ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Oksień* – wymiana nagłosowego *a* na *o*, uproszczenie grupy spółgłoskowej *wks*, ucięcie części wygłosowej *-ij* imienia cerkiewnego, wymiana spółgłosek *n* : *ń*, por. cerk. *Awksientij*;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Oksieniuk* (25) jest używane [MK – Oksieniuk]:
 - w pow. bielskim (15);
 - w Białymstoku (8);
 - w pow. hajnowskim (2);
 - w pow. hajnowskim nazwisko *Oksieniuk* noszą 2 osoby; w miejscowych gwarach jest wymawiane w różnicowany sposób: *Oksen''uk* (gwary ukraińskie), *Aks'en''uk* (gwary białoruskie); zapis urzędowy nazwiska nie oddaje jego wymowy gwarowej);
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Auksencjusz* [Польск. им.], war. im. *Auksenty*, ros. Авксентий, f. lud. Аксентий, Аксён, Акентий [Рус. им.], błrs.

Аўксенцій, Аўксенці, f. lud. Аксён, Аксень [Бел. им.], ukr. Оксентій, war. im. Оксент, Оксен, Овксентій, Овксент, Овксен [Укр. им.].

10. KUBAJCZUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 22 [МК – Kubajczuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 1 powiecie [МК – Kubajczuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. hajnowski;
- ♦ etymologia nazwiska: **Kubajczuk** ≤ patr. *Kubajczuk* ≤ podl. *Kubajko* [IF] ≤ podl. *Kubaj* [IF] ≤ podl. *Kuba* [IF]¹⁰, imię pochodzenia hebrajskiego, hebr. יְקָאָב (*Jaaqob*) 'niech Bóg strzeże'. łac. *Jacobus*, cerk. *Иаков*¹¹ [NPSHE], [NPR], [IF], [WKIM], [KNI], [NIG], [WKI], [ПФ], [ЕИЗП], [СБІ], [САУІ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Kubajko* – odrzucenie części nagłosowej imienia *Jakub* z jednoczesnym dołączeniem elementu fleksyjnego -a, por. *Kuba*, wymiana końcowych części imienia: -a : -aj, por. *Kuba* : *Kubaj*, a następnie dołączenie sufiksu spieszczającego -ko, por. *Kuba* : *Kubaj*, a następnie dołączenie sufiksu spieszczającego -ko, por. *Kubaj* : *Kubajko*;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Kubajczuk* (22) występuje [МК – Kubajczuk]:
 - w pow. hajnowskim (22);
 - badane nazwisko jest wymawiane w miejscowych gwarach wschodniostowiańskich jednolicie: *Kubajč'uk*;
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Jakub* [Польск. им.], ros. *Яков* [Рус. им.], błrs. *Якуб*, war. im. *Якаў* [Бел. им.], ukr. *Яків* [Укр. им.].

11. DIENISIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 16 [МК – Dienisiuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 4 powiatach i miastach [МК – Dienisiuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. bielski;
- ♦ etymologia nazwiska: **Dienisuk** ≤ patr. *Dienisuk* ≤ *Dienis* [IF]; imię pochodzenia greckiego, gr. Διονύσιος (*Dionysios*), od *Dionysos* 'Bóg wina', łac. *Dionysius*, cerk. *Дионисий*, wschł. *Денис* [NPSHE], [GEN], [IF], [ЗИФ], [МИ], [ПИ], [РФ], [СРЛИ], [ЕИЗП], [ПЦИ], [БАС], [СБІ], [САУІ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Dienis* – ucięcie części wygłosowej -ij, występowanie pojedynczej samogłoski na miejscu obcej

¹⁰ Por. ukraińskie formy imienne *Kuba*, *Kubaj*, *Kubajko*, *Kubajło*, a także nazwiska *Kuba*, *Kubaj*, *Kubajczuk*, zob. І.І. Т р і й н я к, *Словник українських імен*, Київ 2005.

¹¹ Inaczej badane nazwisko interpretują niektórzy badacze rosyjscy: „Фамилия *Кубайчук* восходит к татарскому мужскому имени *Кубай*, которое было заимствовано русскими и украинцами достаточно давно. Это старинное имя, образованное путем присоединения к тюркскому слову «куба» – «бледно-бурый» повелительного аффикса «-ай», сохранилось у сибирских и украинских татар в фамилиях *Кубаев* и *Кубайчук*, соответственно. Вероятно, изначально имя *Кубай* давалось детям со смуглой кожей.”, por. *Значение фамилии – узнай происхождение, историю своей фамилии* [online], www.nominic.ru [dostęp: 20.03.2013].

grupy samogłoskowej, por. podl. *Dienis* : cerk. *Dionisij*, por. także podl. *Demid* : cerk. *Diomid*¹².

- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Dienisiuk* (16) jest używane [MK – Dienisiuk]:
 - w pow. bielskim (7);
 - w pow. hajnowskim (3);
 - w pow. białostockim (4);
 - w Białymstoku (2);
 - badane nazwisko jest wymawiane w zróżnicowany sposób: *Den'is''uk*, *Denys''uk*, *Dynys''uk* (gwary ukraińskie) i *z'en'is''uk* (gwary białoruskie); zapis urzędowy nazwiska nie oddaje jego wymowy gwarowej; nazwisko *Dienisiuk* stanowi zapewne zrusyfikowaną formę podlaskiego nazwiska *Denisiuk*;
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Dionizy* [Польск. им.], ros. *Денис* [Рус. им.], błrs. *Дзяніс* [Бел. им.], ukr. *Денис* [Укр. им.].

12. AWKSENTIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim 15 [MK – Awksentiuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 1 powiecie [MK – Awksentiuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. hajnowski;
- ♦ etymologia nazwiska: **Awksentiuk** ≤ patr. *Awksentiuk* ≤ cerk. *Awksientij*; imię pochodzenia greckiego, gr. *Αυξέντιος* (*Auxentios*), por. gr. *auksō* 'powiększam', łac. *Auxentius*, cerk. *Авксентій* [NPSHE], [GEN], [IF], [ЗИФ], [ПФ], [РФПЭС], [СРЛИ], [КВИ], [ЕИЗП], [ЦКИ], [ПЦИ], [ИМ], [БАС], [САУІ], [ВІЛ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Awksent* – ucięcie elementu wygłosowego *-ij* imienia *Авксентій*, stwardnienie spółgłoski *s*;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Awksentiuk* (15) występuje:
 - w pow. hajnowskim (15);
 - badane nazwisko jest wymawiane jako *Awksent''uk* (gwary ukraińskie), *Auks'en-c''uk* (gwary białoruskie); zapis urzędowy nazwiska oddaje jego wymowę tylko w gwarach ukraińskich (brak *u* niezgłoskotwórczego, twarda wymowa spółgłoski *s*, brak ciekania).
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Auksencjusz* [Польск. им.], war. im. *Auksenty*, ros. *Авксентий*, f. lud. *Аксентий*, *Аксён*, *Акентий* [Рус. им.], war. błrs. *Аўксенціў*, *Аўксенці*, f. lud. *Аксён*, *Аксень* [Бел. им.], ukr. *Оксентій*, im. *Оксент*, *Оксен*, *Овксентій*, *Овксент*, *Овксен* [Укр. им.].

13. OKSENTIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 15 [MK – Oksentiuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 2 powiatach i miastach [MK – Oksentiuk];

¹² Rzadka rosyjska forma imienna *Деонисий* jest uważana za nieporadną (искажённая форма). Zamiana dwugłoski *io* na *eo* w podlaskiej formie *Dionizy* ≥ *Deonizy* jest kwalifikowane jako hiperryzm, por. B. T i c h o n i u k, *Imiona i ich formy na pograniczu polsko-białoruskim od XVI wieku do roku 1839*, Zielona Góra 2000, s. 24.

- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. hajnowski;
- ♦ etymologia nazwiska: **Oksentiuk** ≤ patr. *Oksentiuk* ≤ podl. *Oksentij*, *Oksenti*, *Oksenty* [IF], imię pochodzenia greckiego, gr. Αὐξέντιος (*Auxentios*), por. *aukso* ‘powiększam’, łac. *Auxentius*, cerk. *Авксентий* [NPSHE], [GEN], [IF], [РФПЭС], [СНФРИ], [СРЛИ], [ССЛИ], [ЕИЗП], [ЦКИ], [ПЦИ], [БАС], [БАУ], [СБІ], [САУІ], [ВІЛ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Oksentij* (*Oksenti*, *Oksenty*) – ucięcie elementu wygłosowego -ij imienia cerk. *Авксентий*, stwardnienie spółgłoski *s*, wymiana samogłosek początkowych *a* : *o*, uproszczenie grupy spółgłoskowej *wks* : *ks*;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Oksentiuk* (15) noszą wyłącznie mieszkańcy [МК – Oksentiuk]:
 - w pow. hajnowskim (14);
 - w Białymstoku (1);
 - nazwisko *Oksentiuk* jest wymawiane w miejscowych gwarach w sposób zróżnicowany: *Oksent’uk* (gwary ukraińskie) i *Aks’enc’uk* (gwary białoruskie); zapis urzędowy nazwiska oddaje jego wymowę tylko w gwarach ukraińskich badanego powiatu;
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Auksencjusz* [Польск. им.], war. im. *Auksenty*, ros. *Авксентий*, f. lud. *Аксентий*, *Аксён*, *Акентий* [Рус. им.], błrs. *Аўксенцій*, *Аўксенці*, f. lud. *Аксён*, *Аксень* [Бел. им.], ukr. *Оксентій*, war. im. *Оксент*, *Оксен*, *Овксентій*, *Овксент*, *Овксен* [Укр. им.].

14. AWKSIETIJUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 15 [МК – Awksietijuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 3 powiatach [МК – Awksietijuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. hajnowski;
- ♦ etymologia nazwiska: **Awksietijuk** ≤ *Awksietijuk* ≤ podl. *Awksietij*, por. podl. *Awksientij* [IF]; imię pochodzenia greckiego, Αὐξέντιος (*Auxentios*), por. gr. αὐξάνω ‘powiększam’, łac. *Auxentius*, cerk. *Авксентий* [NPSHE], [IF], [GEN], [РФПЭС], [СРЛИ], [ССЛИ], [КВИ], [ЕИЗП], [ЦКИ], [ПЦИ], [ИМ], [БАС], [СБІ], [САУІ], [ВІЛ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: *Awksietij* – brak spółgłoski *n* wewnątrz imienia;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Awksietijuk* (15) występuje [МК – Awksietijuk]:
 - w pow. hajnowskim (8);
 - w pow. białostockim (4);
 - w pow. siemiatyckim (3);
 - badane nazwisko jest wymawiane w miejscowych gwarach w zróżnicowany sposób: *Awkset’ij’uk*, *Awksetyj’uk* (gwary ukraińskie) i *Auks’ec’ij’uk*, *Auks’a-c’ij’uk* (gwary białoruskie); zapis urzędowy nazwiska nie odzwierciedla jego wymowy zarówno w gwarach ukraińskich, jak i białoruskich; nazwisko *Awksietijuk* należy zapewne do grupy nazwisk transformowanych, których

forma graficzna została ukształtowana pod wpływem języka rosyjskiego por. ros. *Awksientij*;

- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Auksencjusz* [Польск. им.], ros. *Авксентий*, f. lud. *Аксентий*, *Аксён*, *Акентий* [Рус. им.], błrs. *Аўксенціў*, *Аўксенці*, f. lud. *Аксён*, *Аксень* [Бел. им.], ukr. *Оксентій*, war. im. *Оксент*, *Оксен*, *Овксентій*, *Овксент*, *Овксен* [Укр. им.].

15. STACHIJUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 15 [МК – Stachijuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 4 powiatach i miastach [МК – Stachijuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: Białystok (8);
- ♦ etymologia nazwiska:
 - a) **Stachijuk** ≤ patr. **Stachijuk** ≤ podl. *Stachij*, imię pochodzenia greckiego, por. gr. *stachys* 'kłos' [NPSHE], [IF], [СНФРИ], [СРЛИ], [КВИ], [ЕИЗП], [ПК], [САУ], [СУ], [ВІЛ];
 - b) **Stachijuk** ≤ patr. **Stachijuk** ≤ podl. *Stachij*, imię pochodzenia greckiego, gr. *Εὐστάθιος* (*Eustathios*) 'stały, niezmienny', łac. *Eustachius*, cerk. *Евстафій*¹³ [NPSHE], [GEN], [IF], [СНФРИ], [ССЛИ], [ЕИЗП], [ПЦИ], [САУ], [СУ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego:
 - a) podl. *Stachij* – imię przejęte w niezmiennionej postaci, por. cerk. *Stachij*;
 - b) podl. *Stachij* – ucięcie części nagłosowej *Jew-* imienia cerk. *Jewstafij*, wymiana *f* na *ch*;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Stachijuk* (15) jest używane [МК – Stachijuk]:
 - w Białymstoku (8);
 - w pow. białostockim (5);
 - w pow. sokólskim (1);
 - w pow. hajnowskim (1);
 - badane nazwisko w miejscowych gwarach wschodniosłowiańskich jest wymawiane jednolicie: *Staχ'ij'uk*;
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich:
 - a) pol. – brak, ros. *Стахуй* [Рус. им.], błrs. *Стахіў* [Бел. им.], ukr. *Стахій* [Укр. им.];
 - b) pol. *Eustachiusz*, war. im. *Eustachu* [Польск. им.], ros. *Евстафий*, war. im. *Евстахий*, f. lud. *Астафий*, *Астафей*, *Астахий*, *Остафий*, *Остахий*, *Остах*, *Остан* [Рус. им.], błrs. *Астан*, war. im. *Астах*, *Астафей*, *Яўстах*, *Эўстах*, *Стах* [Бел. им.], ukr. *Остан*, war. im. *Євстахій*, *Євстафій*, *Стахій*, *Стах* [Укр. им.].

16. CHOMCZUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 12 [МК – Chomczuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 1 powiecie [МК – Chomczuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. hajnowski;

¹³ Badane nazwisko może również pochodzić od imienia *Istachij* (*Истахий*).

- ♦ etymologia nazwiska: *Chomczuk* ≤ patr. *Chomczuk* ≤ podl. *Choma* [IF]; łac. *Thomas*, oparte na formie greckiej *Thomās*, a ta pochodzi z aramejskiego *tə'ōm'* (*teoma*) 'bliźniak', cerk. *Фома*¹⁴ [NPSHE], [NPR], [GEN], [IF], [ПФ], [РФПЭС], [КФ], [ЭРФВ], [СНФРИ], [ЕИЗП], [УЭ], [БАМ], [СБИ], [САУІ], [СУП], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: *Chomko* – wymiana spółgłosek *f*: *ch*, por. cerk. *Foma*: *Choma*, dodanie sufiksu *-ko*;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Chomczuk* (12) występuje [МК – Chomczuk]:
 - w pow. hajnowskim (12);
 - badane nazwisko jest wymawiane w miejscowych gwarach dwojako: *χοmč'uk* (gwary ukraińskie) i *χαmč'uk* (gwary białoruskie);
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Tomasz* [Польск. им.], ros. *Фома* [Рус. им.], błrs. *Фамa*, war. im. *Тамаш*, f. lud. *Тумаш*, *Хама*, *Хамаш* [Бел. им.], ukr. *Хома*, rzad. *Тома* [Укр. им.].

17. CHOMONIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 12 [МК – Chomoniuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 2 powiatach i miastach [МК – Chomoniuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: Białystok;
- ♦ etymologia nazwiska:
 - a) ***Chomoniuk*** ≤ patr. *Chomoniuk* ≤ podl. *Chomon* [IF]; imię pochodzenia hebrajskiego, hebr. *אֲמוֹן* (*Ammōn*), łac. *Ammon*, gr. *Αμμῶν*, cerk. *АММОН* [NPSHE], [IF], [РФПЭС], [КВИ], [ССЛИ], [ЕИЗП], [ЦКИ], [ПЦИ], [САУІ], [СУІ];
 - b) ***Chomoniuk*** ≤ patr. *Chomoniuk* ≤ podl. *Chomon* [IF] ≤ podl. *Choma* [IF]; imię pochodzenia aramejskiego, por. aram. *ܬܘܡܐ* (*toma*) 'bliźniak', łac. *Thomas* oparte na formie greckiej *Θωμᾶς* (*Thomās*), cerk. *Фамa* [NPSHE], [GEN], [РФПЭС], [ЕИЗП], [ПЦИ], [САУІ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego:
 - a) podl. *Chomon* – wymiana samogłosek *a*: *o*, występowanie głoski protetycznej *h* przed samogłoską *o*, degeminacja, por. *Homon*, wymiana spółgłosek *h*: *ch*, por. *Chomon*¹⁵;
 - b) podl. *Chomon* – alternacja spółgłosek *f*: *ch*, por. *Foma*: *Choma*, dodanie sufiksu *-on*;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Chomoniuk* (12) występuje [МК – Chomoniuk]:
 - w Białymstoku (11),
 - w pow. hajnowskim (1);
 - badane nazwisko jest wymawiane w gwarach wschodniosłowiańskich dwojako: *χοmon''uk* (gwary ukraińskie), *χαman''uk* (gwary białoruskie); zapis urzędowy nazwiska nie oddaje jego wymowy w gwarach białoruskich;

¹⁴ Niektórzy onomaści rosyjscy wyprowadzają antroponim *Chomczuk* od imienia *Pachom* (Пaхoм), por. formę skróconą *Chomko*, zob. А.В. С у п е р а н с к а я, *Словарь народных форм русских имён*, Москва 2010.

¹⁵ Nie należy wykluczać błędu w zapisie nazwiska *Chomoniuk*, por. bardziej liczne w pow. hajnowskim nazwiska *Chomaniuk*.

- ♦ imię w sąsiednich językach literackich:
 - a) pol. *Amon* [Польск. им.], ros. *Аммон* [Рус. им.], błrs. *Амон* [Бел. им.], ukr. *Амон* [Укр. им.];
 - b) pol. *Tomasz* [Польск. им.], ros. *Фома* [Рус. им.], błrs. *Фама*, war. im. *Та-маш*, f. lud. *Тумаш, Хама, Хамаш* [Бел. им.], ukr. *Хома*, rzad. *Тома* [Укр. им.].

18. JARMOCIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 12 [МК – Jarmociuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 3 powiatach i miastach [МК – Jarmociuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. białostocki;
- ♦ etymologia nazwiska: **Jarmociuk** ≤ patr. *Jarmociuk* ≤ podl. *Jarmoć* [IF]; imię pochodzenia greckiego, gr. Ερμόλαος (*Jermolaos*), por. Έρμης (*Hermes*) + λαός (*laos*) ‘naród’, cerk. *Ермолай* [NPSHE], [IF], [РФПЭС], [КВИ], [ЕИЗП], [ЦКИ], [ПЦИ], [САУІ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Jarmoć* – zamiana końcowej części imienia cerkiewnego *-aj* na *-a*, wymiana samogłosek *e* : *a*, por. cerk. *Jermołaj* : podl. *Jarmoła*, dodanie sufiksu *-ć*, z jednoczesnym ucięciem elementu wygłosowego *-ta*¹⁶;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Jarmociuk* (12) jest używane [МК – Jarmociuk]:
 - w pow. białostockim (7);
 - w pow. hajnowskim (3);
 - w Białymstoku (2);
 - badane nazwisko w miejscowych gwarach wschodniosłowiańskich jest wymawiane w zróżnicowany sposób: *Ĳarmot''uk* (gwary ukraińskie), *Ĳarma-c''uk* (gwary białoruskie); zapis urzędowy nazwiska nie oddaje w pełni jego wymowy gwarowej zarówno w gwarach ukraińskich (ciekanie), jak i w białoruskich (brak akana);
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. – imię nie występuje, ros. *Ермолай* [Рус. им.], błrs. *Ермалай*, ukr. *Ермолай* [Бел. им.], for. im. *Ярмолай* [Укр. им.].

19. KIRYZIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 12 [МК – Kiryziuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 2 powiatach [МК – Kiryziuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. bielski, pow. hajnowski;
- ♦ etymologia nazwiska: **Kiryziuk** ≤ patr. *Kiryziuk* ≤ *Kiryz*¹⁷, por. podl. *Kiris*, *Kirys* [IF], grecka forma imienia perskiego *Kûrush* lub od perskiego *khur* ‘słońce’, gr. Κύρος (*Kyros*), łac. *Cyrus*, cerk. *Kir*¹⁸ [NPSHE], [IF], [РФПЭС], [СНФРИ], [КВИ], [ЕИЗП], [ПЦИ], [САУІ], [ДУП];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Kiryz* – dodanie do formy cerk. sufiksu *-ys*, por. *Kirys* [IF], wymiana spółgłosek *s* : *z*;

¹⁶ Forma *Jarmoć* może być również wyprowadzana bezpośrednio od cerk. *Jermołaj* (ucięcie z wymianą samogłosek).

¹⁷ W sąsiednim pow. siemiatyckim występuje nazwisko *Kirysiuk*.

¹⁸ Niekiedy badane imię jest wyprowadzane od gr. κύριος ‘Pan, Bóg’.

- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Kiryziuk* (12) jest używane [MK – Kiryziuk]:
 - w pow. bielskim (7);
 - w pow. hajnowskim (5);
 - w miejscowych gwarach wschodniosłowiańskich badane nazwisko jest wymawiane jednakowo – *K'iryz''uk*;
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Cyrus* [Польск. им.], ros. *Kir* [Рус. им.], błrs. *Kir* [Бел. им.], ukr. *Kir* [Укр. им.].

20. SOBESIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 12 [MK – Sobesiuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 2 powiatach [MK – Sobesiuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. hajnowski;
- ♦ etymologia nazwiska: **Sobesiuk** ≤ patr. *Sobesiuk* ≤ podl. *Sobeś* [IF]; imię pochodzenia łacińskiego, łac. *Sebastianus* ‘mieszkaniec Sebastii’, bywa również wprowadzane od gr. Σεβαστιανός (*Sebastianos*), por. gr. *sebastos* ‘czcigodny, dostojny, wysoko postawiony’, cerk. *Севастуан* [NPSHE], [GEN], [WKIM], [IF], [РФПЭС], [СРЛИ], [ЕИЗП], [СРФН], [БАС], [САУІ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Sobeś* – ucięcie części wygłosowej imienia cerkiewnego, wymiana samogłosek *e* : *o*, *a* : *e*, wymiana spółgłosek *w* : *b*, por. cerk. *Siewastian* ≥ podl. *Sobestian*, *Sobestjan* [IF] ≥ *Sobeś*; wobec powszechności występowania, zwłaszcza w języku białoruskim, form imiennych ze spółgłoską *b*, można przyjąć, że antroponim *Sobeś* jest rezultatem skrzyżowania form pochodzących z cerk. *Siewastian* i pol. *Sebastian*;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Sobesiuk* (12) jest używane [NK – Sobesiuk]:
 - w pow. hajnowskim (8);
 - w pow. siemiatyckim (4);
 - badane nazwisko jest wymawiane w miejscowych gwarach wschodniosłowiańskich w sposób zróżnicowany: *Sobes''uk* (gwary ukraińskie), *Sab'es''uk*, *Sab'as''uk* (gwary białoruskie); zapis urzędowy nazwiska nie odzwierciedla jego wymowy w gwarach białoruskich; forma graficzna badanego nazwiska mogła się ukształtować pod wpływem języka polskiego, por. pol. *Sebastian*;
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Sebastian* [Польск. им.], ros. *Севастуан*, f. lud. *Севастьян*, *Савастьян* [Рус. им.], błrs. *Севасцян*, war. im. *Савасцян*, *Себасцян*, *Сабастьян*, ukr. *Севастіян* [Бел. им.], war. im. *Севастіан* [Укр. им.].

21. TELENTEJUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 12 [MK – Telentejuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 2 powiatach i miastach [MK – Telentejuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. hajnowski;
- ♦ etymologia nazwiska: **Telentejuk** ≤ patr. *Telentejuk* ≤ podl. *Telentej* [IF]; imię niejasnego pochodzenia, być może od *teletē* ‘wtajemniczony w obrzęd religijny’, cerk. *Tieletij* [NPSHE], [IF], [СРЛИ], [ЕИЗП], [ПЦИ], [СУІ];

- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Telentej* – wymiana wygłosowych części imion *-ej* : *-ij*, stwardnienie spółgłoski *t*, nałożenie się rezonansu nosowego na samogłoskę;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Telentejuk* (12) występuje [MK – Telentejuk]:
 - w pow. hajnowskim (7);
 - w Białymstoku (5);
 - badane nazwisko w miejscowych gwarach jest wymawiane jako *Tel'entej'uk* (gwary ukraińskie) i *C'el'anc'ej'uk*; zapis urzędowy nazwiska nie oddaje jego wymowy w gwarach białoruskich; na formę nazwiska wpłynął niewątpliwie język polski – w badanym nazwisku zachodzi nałożenie się rezonansu nosowego na samogłoskę;
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. brak, w językach wschodniosłowiańskich notowane sporadycznie – ros. *Телетуй* [IF], ukr. *Телетій* [CYI]¹⁹.

22. KICZKALUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 11 [MK – Kiczkaluk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 2 powiatach i miastach [MK – Kiczkaluk];
- ♦ główne skupiska osób noszących nazwisko w Polsce wschodniej: pow. hajnowski;
- ♦ etymologia nazwiska: *Kiczkaluk* ≤ patr. *Kiczkaluk* ≤ podl. *Kiczkal* ≤ podl. *Kiczko*²⁰ [IF] ≤ podl. *Mikita*; imię pochodzenia greckiego, gr. Νικητής (*Nikētas*), łac. *Nicetas*, cerk. *Nikita* [NPSHE], [IF], [РФПЭС], [ЕИЗП], [ПЦИ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Kiczkal* – ucięcie części nagłosowej i wygłosowej imienia *Nikita* / *Mikita*, por. *Kit*, wymiana spółgłosek *t* : *cz*, por. *Kicz*, dodanie sufiksu *-ko*, por. *Kiczko*, dołączenie sufiksu *-al*, por. *Kiczkal*²¹;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Kiczkaluk* występuje wyłącznie [MK – Kiczkaluk]:
 - w woj. podlaskim: rzadko – pow. hajnowski (10), sporadycznie – Białystok (1);
 - w powiecie hajnowskim nazwisko *Kiczkaluk* nosi 10 osób; w miejscowych gwarach jest wymawiane jednakowo: *K'ičkal'uk*;
 - w pow. hajnowskim funkcjonują również nazwiska pokrewne:
 - ⇒ Nikitiuk
 - ⇒ Nikiciuk
 - ⇒ Kiczuk

¹⁹ W XIX w. na Podlasiu sporadycznie występowały imiona *Telenta*, *Telentej*, *Telenciej*, które nawiązują do cerk. *Tieletij*, por. B. T i c h o n i u k, *Imiona i ich formy...*

²⁰ W powiecie hajnowskim są także używane nazwiska *Kiczko*, *Kiczuk*, *Kiczkałto*, a także forma imienna *Kicz*, zob. B. T i c h o n i u k, *Imiona i ich formy...*; por. także nazwiska ros. *Кичкайло*, *Кичкайлов*, *Кичкилюк*, zob. *Большой справочник фамилий* [online], www.mir-imen.com/familii-bigspisok.html [dostęp: 20.03.2013].

²¹ Element *-al* w nazwisku *Kiczkaluk* może być również potraktowany jako submorf, łączący temat słowotwórczy *Kiczka-* z formantem *-uk*, por. *Kiczka-(al)-uk*.

- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Nicetas* [Польск. им.], ros. *Нукита*, f. lud. *Мукута* [Рус. им.], błrs. *Mikima* [Бел. им.], ukr. *Мукута* [Укр. им.].

23. DIEMJANIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 10 [MK – Diemjaniuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 5 powiatach i miastach [MK – Diemjaniuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: brak;
- ♦ etymologia nazwiska: **Diemjaniuk** ≤ patr. *Diemjaniuk* ≤ podl. *Diemjan* [IF]; imię pochodzenia greckiego, gr. Δαμιανός (*Damianos*), por. δαμάζω ‘oswajać, obłaskawiać’, łac. *Damianus*, cerk. *Дамиан* [NPSHE], [GEN], [IF], [WKIM], [РФПЭС], [ССРФ], [ЭРФВ], [ПФ], [СРЛИ], [ЕИЗП] [МИ], [БАС];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Diemjan* – obecność spółgłoski *j* na miejscu samogłoski *i* przed *a*, wymiana samogłosek *a* : *e*, wymiana spółgłosek *d* : *d'*, por. cerk. *Damian*;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Diemjaniuk* (10) występuje [MK – Diemjaniuk]:
 - w pow. suwalskim (3);
 - w pow. bielskim (2);
 - w pow. hajnowskim (2);
 - w pow. augustowskim (2);
 - w Białymstoku (1);
 - badane nazwisko w miejscowych gwarach jest wymawiane w zróżnicowany sposób: *Demjan''uk* (gwary ukraińskie), *z'iemjan''uk* (gwary białoruskie); zapis urzędowy nazwiska nie oddaje jego wymowy gwarowej; nazwisko *Diemjaniuk* ukształtowało się pod wpływem języka rosyjskiego (transliteracja z cyrylicy na alfabet polski);
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Damian* [Польск. им.], ros. *Демьян* [Рус. им.], błrs. *Дзям'ян*, war. im. *Дзямян* [Бел. им.], ukr. *Дем'ян* [Укр. им.].

24. KIPRIANIUK (10)

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 10 [MK – Kiprianiuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 2 powiatach i miastach [MK – Kiprianiuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących nazwisko w Polsce wschodniej: pow. hajnowski;
- ♦ etymologia nazwiska: **Kiprianiuk** ≤ patr. *Kiprianiuk* ≤ podl. *Kiprian* [IF], imię pochodzenia łacińskiego, łac. *Cyprianus* ‘mieszkaniec wyspy *Cypros*', gr. *Κυπριανος*, cerk. *Кунпуан* [NPSHE], [GEN], [IF], [KNI], [РФПЭС], [СРЛИ], [ЕИЗП], [ПЦИ], [БАС], [САУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: brak cech transformacji imienia;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Kiprianiuk* występuje wyłącznie [MK – Kiprianiuk]:
 - w woj. podlaskim: rzadko – pow. hajnowski (9), sporadycznie – Białystok (1);

- nazwisko *Kiprianiuk* nosi 9 mieszkańców pow. hajnowskiego; w miejscowych gwarach badane nazwisko jest najczęściej wymawiane jako *K'iprija-n'uk*, *K'ipryjan'uk*; nazwisko urzędowe nie oddaje więc jego wymowy gwarowej; nie jest wykluczone, że badane nazwisko ukształtowało się pod wpływem polskim, por. zapis segmentu *-pria-* na wzór pol. *Cyprianiuk*;
- w pow. hajnowskim są również używane nazwiska pokrewne:
 - ⇒ Kupryciuk
 - ⇒ Kuprianiuk
 - ⇒ Kupryjaniuk
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Cyprian* [Польск. им.], ros. *Куприан*, f. lud. *Куприян*, *Куперьян* [Рус. им.], błrs. *Кіпрыян*, war. im. *Купрыян*, *Цыпрыян* [Бел. им.], ukr. *Купріян*, war. im. *Купер'ян* [Укр. им.]

25. TERESZUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 10 [МК – Tereszuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 2 powiatach [МК – Tereszuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. hajnowski;
- ♦ etymologia nazwiska: **Tereszuk** ≤ patr. *Tereszuk* ≤ podl. *Terech* [IF]; imię pochodzenia łacińskiego, łac. *Terentius*, por. łac. *terere* 'trzeć, rozcierać, młocić', cerk. *Терентій* [NPSHE], [GEN], [WKIM], [IF], [РФПЭС], [КФ], [СРЛИ], [СНФРИ], [КВИ], [ЕИЗП], [ПЦИ], [САУІ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Terech* – stwardnienie spółgłoski nagłosowej *t*, stwardnienie spółgłoski *r*, ucięcie części wygłosowej *-ntij* imienia cerkiewnego, dodanie do podstawy skróconej sufiksu *-ch*, por. cerk. *Tierienti* : podl. *Terech*;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Tereszuk* (7) jest używane [МК – Tereszuk]:
 - w pow. hajnowskim (7);
 - w pow. bielskim (3);
 - w miejscowych gwarach jest wymawiane w sposób zróżnicowany: *Tereš'uk* (gwary ukraińskie) i *C'eraš'uk* (gwary białoruskie); nazwisko urzędowe nie oddaje jego wymowy w gwarach białoruskich (brak ciekania);
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Terencjusz*, war. im. *Terencjan* [Польск. им.], ros. *Терентій*, f. lud. *Терех* [Рус. им.], błrs. *Цярэнціў*, war. im. *Цярэнт*, *Цярэнціў*, *Цярэнці*, f. lud. *Церах* [Бел. им.], ukr. *Терентій*, f. lud. *Терешко*, *Терень* [Укр. им.]

26. ARTIEMIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 9 [МК – Artiemiuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 3 powiatach i miastach [МК – Artiemiuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. bielski;
- ♦ etymologia nazwiska: **Artiemiuk** ≤ patr. *Artiemiuk* ≤ *Artem* [IF], por. podl. *Artemij*, *Arciom* [IF], imię pochodzenia greckiego, por. *Αρτέμιος* (*Arthémios*), od imienia bogini *Artemis* 'poswiecony Artemidzie', a także od gr. *artemēs*

- ‘zdrowy, rzeński’, łac. *Arthemius*, cerk. *Артемиѹ* [NPSHE], [GEN], [WKIM], [IF], [РФПЭС], [ПФ], [СРЛИ], [МИ], [ИМ], [ЕИЗП], [БАС], [БАУ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Artiem* – ucięcie cząstki końcowej imienia cerkiewnego *Artiemij*;
 - ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Artiemiuk* (9) jest używane [МК – Artiemiuk]:
 - w pow. bielskim (6);
 - w pow. hajnowskim (2);
 - w Białymstoku (1);
 - badane nazwisko w miejscowych gwarach jest wymawiane w zróżnicowany sposób: *Artemi’uk* (gwary ukraińskie), *Arc’emi’uk* (gwary białoruskie); zapis urzędowy nazwiska nie oddaje jego wymowy gwarowej; nazwisko *Artiemiuk* najprawdopodobniej należy do nazwisk transformowanych, ukształtowanych pod wpływem języka rosyjskiego, por. miękką wymowę *t* przed samogłoską *e*, aczkolwiek nie jest wykluczone, że może także pochodzić od starej podlaskiej formy imiennej zawierającej miękką spółgłoskę *t*²²;
 - ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Artemiusz* [Польск. им.], ros. *Артемий*, war. *Артем* [Рус. им.], błrs. *Арцём*, war. *Арцім*, *Арцемій*, *Арцемі* [Бел. им.], ukr. *Артем*, war. *Артемиї* [Укр. им.].

27. SEBESTIANIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 9 [МК – Sebestianiuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 2 powiatach i miastach [МК – Sebestianiuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. hajnowski;
- ♦ etymologia nazwiska: **Sebestianiuk** ≤ patr. *Sebestianiuk* ≤ podl. *Sebastian* [IF], pol. *Sebastian*; imię pochodzenia greckiego, gr. *Sebastianos*, por. *sebastos* ‘czcigodny, dostojny’, niektórzy badacze wyprowadzają to imię od łac. *Sebastianus*, por. ‘urodzony w Sebastii’, cerk. *Севастіан* [NPSHE], [GEN], [IF], [WKIM], [КНИ], [РФПЭС], [СРЛИ], [ЕИЗП], [СРФН], [САУІ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Sebastian* – wymiana spółgłosek *w* : *b*²³, stwardnienie spółgłoski nagłosowej *s* i spółgłoski śródgłosowej *b*; można także przyjąć, że badane imię stanowi rezultat skrzyżowania formy wschł. *Siewastian* i formy pol. *Sebastian*²⁴;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:

²² B. Tichoniuk w swojej monografii przytacza jedynie trzy formy imienne z miękką spółgłoską *t* poświadczone w dokumentach z XVI–XVIII w.: *Artiuj*, *Ortiuch* (XVI w.) i *Artiom* (XIX w.), por. B. T i c h o n i u k, *Imiona i ich formy...*

²³ „Замена б → в произошла еще в языке Византии, откуда имя попало в Древнюю Русь”, zob. В.А. Н и к о н о в, *Словарь русских фамилий*, сост. Е.Л. Крушельницкий; предисл. Р.Ш. Джарылгасинова, Москва 1993.

²⁴ Formy imienne ze spółgłoską *b* od XVI wieku występują licznie na Białorusi, por. np. *Siebastijan*, *Siebiestijan*, *Sobiestyn*, *Sobiech*, *Sobko*, [САУІ]. Notowane są również na Ukrainie i w Rosji, zob. А.К. У с ц і н о в і ч, *Слоўнік асабовых уласных імён*, Мінск 2011; А.В. С у п е - р а н с к а я, *op. cit.*

- nazwisko *Sebestianiuk* (9) występuje [MK – Sebestianiuk]:
 - w pow. hajnowskim (8);
 - w Białymstoku (1);
- badane nazwisko jest wymawiane w miejscowych gwarach jako *Sebestjan''uk* (gwary ukraińskie), *S'ebastjan''uk*, *S'ebasc'an''uk* (gwary białoruskie); niewykluczony jest wpływ języka polskiego na ukształtowanie się formy graficznej badanego nazwiska, por. pol. *Sebastian*;
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Sebastian* [Польск. им.], ros. *Севастуан*, f. lud. *Севастьян*, *Савастьян* [Рус. им.], błrs. *Севасцян*, war. im. *Савасцян*, *Себасцян*, *Сабастыян* [Бел. им.], ukr. *Севастіян*, war. im. *Севастіан* [Укр. им.].

28. SOBIESIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 9 [MK – Sobiesiuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 3 powiatach i miastach [MK – Sobiesiuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: Białystok;
- ♦ etymologia nazwiska: **Sobiesiuk** ≤ patr. *Sobiesiuk* ≤ *Sobieś*, por. *Sobies*, *Sobieś* [IF]; imię pochodzenia greckiego, por. Σεβαστιανός (*Sebastianos*), por. *sebastos* ‘czcigodny, dostojny, wysoko postawiony’, bywa również wyprowadzane od łac. *Sebastianus* ‘mieszkaniec Sebastii’, cerk. *Севастуан* [NPSHE], [GEN], [WKIM], [IF], [РФПЭС], [СРЛИ], [ЕИЗП], [СРФН], [БАС], [САУІ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Sobies*, *Sobeś* – ucięcie części wygłosowej imienia cerkiewnego, wymiana samogłosek *e* : *o*, *a* : *e*, wymiana spółgłosek *w* : *b*, por. cerk. *Siewastian* ≥ podl. *Sobestian*, *Sobestjan* [IF] ≥ *Sobeś*; wobec powszechności występowania, zwłaszcza w języku białoruskim, form imiennych ze spółgłoską *b*, można przyjąć, że antroponim *Sobeś* jest rezultatem skrzyżowania form pochodzących z cerk. *Siewastian* i pol. *Sebastian*;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Sobiesiuk* (9) występuje [MK – Sobiesiuk]:
 - w Białymstoku (6);
 - w pow. hajnowskim (2);
 - w pow. białostockim (1);
 - badane nazwisko jest wymawiane w gwarach wschodniosłowiańskich Białostoczczyzny w zróżnicowany sposób: *Sobes''uk* (gwary ukraińskie), *Sa-bas''uk*, *Sab'es''uk* (gwary białoruskie); zapis urzędowy nazwiska nie oddaje jego wymowy gwarowej; forma graficzna badanego nazwiska mogła się ukształtować pod wpływem języka rosyjskiego lub polskiego;
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Sebastian* [Польск. им.], ros. *Севастуан*, f. lud. *Севастьян*, *Савастьян* [Рус. им.], błrs. *Севасцян*, war. im. *Савасцян*, *Себасцян*, *Сабастыян* [Бел. им.], ukr. *Севастіян*, war. im. *Севастіан* [Укр. им.].

29. WIEREMIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 9 [MK – Wieremiuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 1 powiecie [MK – Wieremiuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. hajnowski;

- ♦ etymologia nazwiska: **Wieremiuk**, patr. *Wieremiuk*, podl. *Wierema* [IF], imię pochodzenia hebrajskiego, por. *יִרְמְיָהוּ* (*Jirmejahu*) 'Jahwe jest wywyższony', łac. *Jaremius*, cerk. *Иеремия* [NPSHE], [GEN], [WKIM], [IF], [СНФРИ], [СРЛИ], [ЕИЗП], [ПЦИ], [БПД], [САУ], [СУ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Wierema* – afe-reza – brak samogłoski *i* na początku imienia, por. cerk. i ros. *Ijeriemija* : *Jerie-mija*, zamiana części wygłosowej *-ija* na *-ej*, por. ros. *Jeremiej*, błrs. *Jaramiej*, ukr. f. lud. *Jeromiej*, formy te mogły być używane ze spółgłoską protetyczną w, por. np. błrs. *Wieramiej*, ukr. *Weromij*, f. lud. *Weremiej*, podobnie jak utworzone od nich drogą ucięcia części wygłosowej *-ej* lub *-ij* i dodania części fleksyjnej *-a* formy typu błrs. *Jarema*, *Wiarema*, ukr. *Jarema*, f. lud. *Werema*, por. podl. *Weremiej*, *Weremij*, *Werema* [IF];
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Wieremiuk* (9) jest używane:
 - w pow. hajnowskim (9);
 - badane nazwisko jest wymawiane w miejscowych gwarach w zróżnicowany sposób: *Veremj'uk*, *Vyremj'uk* (gwary ukraińskie), *V'eremj'uk*, *Varemj'uk* (gwary białoruskie); zapis urzędowy nazwiska na ogół nie oddaje jego wymowy gwarowej; nie jest wykluczone, że nazwisko *Wieremiuk* należy do nazwisk transformowanych, którego forma graficzna ulegała zmianom pod wpływem języka języka rosyjskiego;
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Jeremiasz* [Польск. им.], ros. *Иеремия*, war. im. *Иеремий*, f. lud. *Еремей* [Рус. им.], błrs. *Ярэма*, war. im. *Ярома*, *Ерамей*, *Ерамія*, *Верамей* [Бел. им.], ukr. *Ярема*, war. im. *Веремій*, *Єремія* [Укр. им.].

30. EMIELJANIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 8 [MK – Emieljaniuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 3 powiatach i miastach [MK – Emieljaniuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: brak;
- ♦ etymologia nazwiska: **Emieljaniuk** ≤ patr. *Emieljaniuk* ≤ podl. *Emieljan*, por. *Emielian* [IF], łac. *Aemilianus*, cerk. *Емилиан* [NPSHE], [GEN], [WKIM], [IF], [ЕИЗП], [ПЦИ], [МИ], [СУ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Emieljan* – opuszczenie *j* na początku imienia przed samogłoską *e*, wymiana samogłosek *i* : *e*, występowanie głoski *j* na miejscu samogłoski *i* przed *a*, por. cerk. *Jemilian*;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Emieljaniuk* jest używane [MK – *Emieljaniuk*]:
 - w Białymstoku (3);
 - w pow. białostockim (3);
 - w pow. hajnowskim (2);
 - badane nazwisko w gwarach wschodniosłowiańskich Białostocczyzny jest wymawiane w sposób zróżnicowany: *Emel'jan''uk*, *Omel'jan''uk* (gwary ukraińskie) i *Emal'jan''uk*, *Em'el'jan''uk*, *Amal'jan''uk* (gwary białoruskie); analizowany antroponim należy zaliczyć do grupy nazwisk transformowanych,

uksztaltował się przypuszczalnie w rezultacie transliteracji (z cyrylicy na alfabet polski) zrusyfikowanego uprzednio nazwiska podlaskiego, por. podl. *Jemelianiułk*, *Jemielianiułk* ≥ *Емельянюк* ≥ *Emieljaniuk*;

- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Emilian* [Польск. им.], ros. *Емельян*, war. im. *Емилиан*, *Эмилиан* [Рус. им.], błrs. *Емяльян*, war. im. *Амяльян*, *Амяльлян*, *Ямяльлян*, *Ямяльян* [Бел. им.], ukr. *Омелян*, f. lud. *Омелько* [Укр. им.].

31. KOSZMALUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 8 [MK – Koszmaluk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 3 powiatach i miastach [MK – Koszmaluk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. hajnowski;
- ♦ etymologia nazwiska: **Koszmaluk** ≤ patr. *Koszmaluk* ≤ podl. *Koszma*, por. *Kosma*, *Kośma* [IF], imię pochodzenia greckiego, gr. Κοσμάς (*Kosmas*), por. gr. κόσμος (*kosmos*) ‘porządek, świat’, łac. *Cosmas*, *Cosma*, cerk. *Kuźma*, wschł. *Kuźma* [СБІ], [БІЛ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Koszmal* – wymiana spółgłosek s : sz, por. wschł. *Kosma*, pol. *Kosma*, dodanie sufiksu -al;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Koszmaluk* (8) występuje [MK – Koszmaluk]:
 - w pow. hajnowskim (6);
 - w Białymstoku (1);
 - w pow. białostockim (1);
 - badane nazwisko w miejscowych gwarach jest wymawiane jako *Kośmal’uk* (gwary ukraińskie) i *Kaśmal’uk* (gwary białoruskie);
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Kosma* [Польск. им.], ros. *Косма*, war. im. *Козьма*, f. lud. *Кузьма* [Рус. им.], błrs. *Кузьма* [Бел. им.], ukr. *Кузьма* [Укр. им.].

32. SEBESIUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 8 [MK – Sebesiuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 2 powiatach i miastach [MK – Sebesiuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. hajnowski;
- ♦ etymologia nazwiska: **Sebesiuk** ≤ patr. *Sebesiuk* ≤ podl. *Sebeś* [IF]; imię pochodzenia greckiego, por. Σεβαστιανός (*Sebastianos*), por. gr. *sebastos* ‘czcigodny, dostojny, wysoko postawiony’, bywa również wyprowadzane od łac. *Sebastianus* ‘mieszkaniec Sebastii’, cerk. *Севастиан* [NPSHE], [GEN], [WKIM], [IF], [РФПЭС], [СРЛИ], [ЕИЗП], [СРФН], [БАС], [САУІ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Sebeś* – ucięcie części wygłosowej imienia cerkiewnego, wymiana samogłosek a : e, wymiana spółgłosek w : b, por. cerk. *Siewastian* ≥ podl. *Sebastian*, *Sebestjan* [IF] ≥ *Sebeś*; można przyjąć, że forma *Sebeś* jest rezultatem skrzyżowania form pochodzących z cerk. *Siewastian* i pol. *Sebastian*;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Sebesiuk* (8) jest używane [MK – Sebesiuk]:
 - w pow. hajnowskim (6);
 - w Białymstoku (2);

- badane nazwisko jest w miejscowych gwarach wschodniosłowiańskich wymawiane w zróżnicowany sposób: *Sebes''uk* (gwary ukraińskie) i *S'eb'es''uk*, *S'ebas''uk*, *S'eb'as''uk* (gwary białoruskie); zapis urzędowy nazwiska nie oddaje jego wymowy w gwarach białoruskich;
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Sebastian* [Польск. им.], ros. *Севастиан*, f. lud. *Севастьян*, *Савастьян* [Рус. им.], błrs. *Севасцян*, war. im. *Савасцян*, *Себасцян*, *Сабастьян* [Бел. им.], ukr. *Севастіян*, war. im. *Севастіан* [Укр. им.].

33. SIMOŃCZUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 8 [МК – Simończuk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 1 powiecie [МК – Simończuk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. hajnowski;
- ♦ etymologia nazwiska: **Simończuk** ≤ patr. *Simończuk* ≤ podl. *Simonko*, podl. *Simon* [IF] ≤ cerk. *Simon*, pol. *Szymon*, imię pochodzenia hebrajskiego, hebr. שִׁמְעוֹן (*Šim'ōn*), od *šāma* 'słuchać – usłyszany przez Boga', gr. *Simōnas*, łac. *Simon*, cerk. *Симон*; imię *Šim'ōn* występowało w języku hebrajskim w dwóch formach: *Shime'on*, *Shim'on* 'Bóg wysłuchał', które przekształciły się w imiona *Simon* (upowszechniło się w Kościele zachodnim) i *Simeon* (upowszechniło się w Kościele wschodnim) [NPSHE], [GEN], [WKIM], [IF], [РФПЭС], [СНФРИ], [СРЛИ], [ССРЛИ], [ЕИЗП], [ПЦИ], [САУІ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Simon* – brak cech transformacji;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:
 - nazwisko *Simończuk* (8) występuje:
 - w pow. hajnowskim (8);
 - badane nazwisko w miejscowych gwarach jest wymawiane w zróżnicowany sposób: *S'imonč'uk*, *Symonč'uk* (gwary ukraińskie), *S'imanč'uk* (gwary białoruskie); nazwisko *Simończuk* ukształtowało się niewątpliwie pod wpływem języka polskiego, świadczy o tym zarówno historia imienia *Simon*, por. pol. *Szymon*, jak i sam zapis nazwiska, por. miękkie *n* przed *cz*;
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich pol. *Szymon*, *Szymeon* [Польск. им.], ros. *Симон* [Рус. им.], błrs. *Сымон*, war. im. *Сямён* [Бел. им.], ukr. *Симон* [Укр. им.].

34. SELEWESTRUK

- ♦ liczba osób noszących nazwisko w woj. podlaskim: 7 [МК – Selewestruk];
- ♦ osoby noszące nazwisko zamieszkują: w 2 powiatach [МК – Selewestruk];
- ♦ główne skupiska osób noszących badane nazwisko: pow. bielski;
- ♦ etymologia nazwiska: **Selewestruk** ≤ patr. *Selewestruk* ≤ podl. *Selewestr*, *Selewester* [IF]; imię pochodzenia łacińskiego, łac. *Silvestris*, cerk. *Сильвестр* [NPSHE], [NPR], [GEN], [WKIM], [IF], [РФПЭС], [СРЛИ], [КВИ], [ЕИЗП], [ПЦИ], [БАС] [САУІ], [СУІ];
- ♦ adaptacja imienia do przyjmującego systemu językowego: podl. *Selewestr*, *Selewester* – wymiana samogłosek *i* : *e*, wymiana spółgłosek *w* : *w'*, rozbiecie grup spółgłoskowych samogłoską *e*, por. cerk. *Silwiestr*;
- ♦ funkcjonowanie nazwiska:

- nazwisko *Selewestruk* (7) jest używane [MK – Selewestruk]:
 - w pow. bielskim (5),
 - w pow. hajnowskim (2);
- badane nazwisko jest wymawiane w gwarach wschodniosłowiańskich Białostoczczyzny w odmienny sposób: *Sel'evestr'uk* (gwary ukraińskie), *Sal'avestr'uk*, *Sal'av'estr'uk* (gwary białoruskie); zapis urzędowy nazwiska nie oddaje jego wymowy w gwarach białoruskich pow. hajnowskiego;
- ♦ imię w sąsiednich językach literackich: pol. *Sylwester* [Польск. им.], ros. *Сильвестр* [Рус. им.], f. lud. *Сильверст*, *Сильвѣрст*, *Селиверст*, *Селивѣрст*, błrs. *Сільвестр*, war. im. *Сыльвѣстар* [Бел. им.], ukr. *Сильвестр* [Укр. им.].

Zakończenie

Pograniczny charakter Białostoczczyzny sprawił, że na tym obszarze ukształtował się specyficzny system antroponimiczny. W województwie podlaskim można wyodrębnić grupę antroponimów pochodzenia polskiego, białoruskiego, ukraińskiego, rosyjskiego, litewskiego, a także niemieckiego, tatarskiego i żydowskiego.

Zetknięcie się na badanym terenie dwóch sąsiednich kultur, zachodnio- i wschodniosłowiańskiej, i ich wzajemne przenikanie wpłynęły w wyraźny sposób na proces kształtowania się systemu antroponimicznego, w tym również nazwiskowego.

Na terenie Białostoczczyzny dominują charakterystyczne dla zachodniej Słowiańszczyzny nazwiska odtroponimiczne z sufiksem *-ski* i nazwiska odapelatywne oraz właściwe dla Słowian wschodnich nazwiska patronimiczne, najczęściej z sufiksami zawierającymi element spółgłoskowy *-k*.

Wśród nazwisk patronimicznych, które noszą zamieszkujący teren województwa podlaskiego chłopci pochodzenia ruskiego, wyraźnie dominują struktury z formantem *-uk*, por. *Chilimoniuk*, *Guryniuk*, *Haponiuk*, *Klimiuk*, *Kononiuk*, *Omela-niuk*, *Onopryjuk*, *Patejuk*, *Tereszczuk*, *Wasiluk*, *Waszczuk*, *Zinczuk*.

Nazwiska patronimiczne na *-uk* ukształtowały się na bazie patronimików opartych na imionach kanonicznych, por. *Aleksandruk*, *Aleksiejuk*, *Karpiuk*, *Nikołajuk*, lub na ich odpowiednikach gwarowych, por. *Chomczuk*, *Demczuk*, *Iwaciuk*, *Jarmoszuć*, *Ochrymiuk*, *Steciuk*, *Tymoszuć*.

Obecnie w Polsce występuje około 10 000 nazwisk patronimicznych zakończonych na *-uk* / *-czuk*. Nazwiska odpatronimiczne z sufiksem *-uk* / *-czuk* nosi w Polsce prawie 500 000 osób. Najczęściej są to mieszkańcy województw podlaskiego, lubelskiego i mazowieckiego. Spora grupa nosicieli tych nazwisk mieszka także w województwach śląskim, dolnośląskim, lubuskim, pomorskim, zachodniopomorskim i warmińsko-mazurskim.

Geografia nazwisk zakończonych na *-uk* wskazuje na miejsce ich powstania oraz kierunki przemieszczania się ludności, zwłaszcza po II wojnie światowej. Po wojnie Ziemia Odzyskana zasiedlała zarówno ludność przesiedlona z terenów wschodnich II Rzeczypospolitej, które weszły w skład ZSRR, jak również ludność pochodząca z innych regionów powojennej Polski, w tym także z Białostoczczyzny, Lubelszczyzny i Rzeszowszczyzny. Znaczny odsetek obu grup mieszkańców stanowili nosiciele nazwisk patronimicznych zakończonych na *-uk*.

Przesiedlenie ludności z ziem wschodnich II Rzeczypospolitej na Ziemia Odzyskana, a także masowe przemieszczanie się ludności wewnątrz państwa pol-

skiego, dokonywane głównie w celach zarobkowych, sprawiły, że nazwiska patronimiczne zakończone na -uk są współcześnie notowane na obszarze całego kraju, aczkolwiek są antroponimami o wyraźnej proveniencji wschodniosłowiańskiej.

Analiza nazwisk patronimicznych na -uk noszonych przez mieszkańców województwa podlaskiego wykazała, że tylko nieliczne z nich (50) są notowane wyłącznie w tym regionie. Zdecydowana większość nazwisk patronimicznych na -uk, poświadczonych na Białostocczyźnie, występuje równocześnie we wszystkich województwach bądź w większości z nich.

Należy przypuszczać, że masowe ruchy ludności, zmieniające okresowo lub na stałe miejsce zamieszkania, spowodują stopniowe zmniejszanie się liczby nazwisk notowanych wyłącznie w obrębie jednego województwa. Uwaga ta dotyczy w pierwszym rzędzie tych województw, w których występuje wysokie bezrobocie, a poziom życia ludności jest znacznie niższy niż w województwach najbardziej rozwiniętych gospodarczo, do których przemieszcza się ludność z biedniejszych regionów w nadziei na poprawę warunków życia.

Rozwiązanie skrótów

[IF] – B. Tichoniuk, *Imiona i ich formy na pograniczu polsko-białoruskim od XVI wieku do roku 1839*, Zielona Góra 2000.

[KNI] – J. Bubak, *Księga naszych imion*, Wrocław – Warszawa – Kraków 1993.

[NIG] – J. Grzenia, *Nasze imiona*, Warszawa 2002.

[NPR] – K. Rymut, *Nazwiska Polaków*, Kraków 1991.

[NPSHE] – K. Rymut, *Nazwiska Polaków. Słownik historyczno-etymologiczny*, t. 1, (A–K); t. 2, (L–Ż), Kraków 1999–2001.

[БАС] – М.В. Бірыла, *Беларуская антрапанімія. Структура ўласных мужчынскіх імён*, Мінск 1982.

[БАУ] – М.В. Бірыла, *Беларуская антрапанімія. Уласныя імёны, імёны-мянушкі, імёны па бацьку, прозвішчы*, Мінск 1966.

[ВІЛ] – Л.Г. Скрипник, Н. В. Дзятківська, *Власні імена людей*, Київ 2005.

[ДУП] – Ю.К. Редько, *Довідник українських прізвищ*, ред. І. Варченко, Київ 1968.

[РФ] – Б.О. Унбегаун, *Русские фамилии*, Москва 1989.

[РФПЭС] – Ю.А. Федосюк, *Русские фамилии: популярный этимологический словарь*, Москва 2004.

[САУІ] – А.К. Усціновіч, *Слоўнік асабовых уласных імён*, Мінск 2011.

[СБІ] – І.Я. Яшкін, *Слоўнік беларускіх імёнаў*, Мінск 2009.

[СНФРИ] – А.В. Суперанская, *Словарь народных форм русских имён*, Москва 2010.

[СРЛИ] – Н.А. Петровский, *Словарь русских личных имён*, Москва 2005.

[СРФН] – В.А. Никонов, *Словарь русских фамилий*, сост. Е.Л. Крушельницкий; предисл. Р.Ш. Джарылгасинова, Москва 1993.

[ССЛИ] – А.В. Суперанская, *Современный словарь личных имён*, Москва 2005.

[ССРФ] – И.М. Ганжина, *Словарь современных русских фамилий*, Москва 2001.

[СУІ] – І.І. Трійняк, *Словник українських імен*, Київ 2005.

[СУП] – Ю.К. Редько, *Сучасні українські прізвища*, Київ 1966.

[УЭ] – А.П. Пасхалов, *Удивительная этимология*, Москва 2007.

[ЭРФВ] – Т.Ф. Ведин, *Энциклопедия русских фамилий. Тайны происхождения и значения*, Москва 2008.

- [GEN] – J. Stankiewicz, *Genealogia, Przodkowie, badania genealogiczne, forum dyskusyjne. Etymologia nazwisk* [etymologię nazwisk opracowała E. Szczoduch], www.stankiewicz.com/index.php?kat=44
- [МК] – www.moikrewni.pl/mapa/
- [SH-G] – *Serwis heraldyczno-genealogiczny*, <http://herby.copl/>
- [WKI] – *Wielka księga imion*, <http://leksykony.interia.pl/imiona>
- [WKIM] – I. Marcinkovič Resnik, *Wielka księga imion*, http://www.weltbild.pl/wielka-ksiega-imion_p11428935.html
- [Бел. им.] – *The Kurufin's Castle 2008–2010. Европейские имена: значение и происхождение. Белорусские имена*, <http://kurufin.narod.ru/index.html>
- [БПД] – *Беларускі іменьнік*, www.dzietki.org/article/cms_view_article.php?aid=4
- [ВИ] – *Все имена*, <http://vseimena.com/name/46083>
- [ЕИЗП] – *The Kurufin's Castle 2008–2010. Европейские имена: значение и происхождение*, <http://kurufin.narod.ru/index.html>
- [ЗИФ] – *Значение фамилии – узнай происхождение, историю своей фамилии*, www.nominic.ru
- [ИМ] – *Именатор*, www.imenator.ru/mujskie/
- [КВИ] – *Кладовая Веков. Имена*, kladovay.ucoz.ru/publ/146
- [КФ] – *Каталог фамилий*, www.genway.ru/lib/allfam/
- [МИ] – *Мир имён*, www.mir-imen.com/imena-men.html
- [ПИ] – *По именам – происхождение фамилии, значение имени, история вашей фамилии или имени*, <http://poimenam.ru/>
- [ПК] – *Православный календарь*, <http://days.pravoslavie.ru/ABC/#m>
- [Польск. им.] – *The Kurufin's Castle 2008–2010. Европейские имена: значение и происхождение. Польские имена*, <http://kurufin.narod.ru/index.html>
- [ПФ] – *Поиск фамилии*, www.ufolog.ru/names/
- [ПЦИ] – *Полный церковный именослов*, <http://supercook.ru/name-imenoslov.html>
- [Рус. им.] – *The Kurufin's Castle 2008–2010. Европейские имена: значение и происхождение. Русские имена*, <http://kurufin.narod.ru/index.html>
- [СРФ] – *Словарь русских фамилий*, www.nazovite.ru/rus_lastnames/
- [ССРЛИ] – И. Мельников, *Словарь-справочник русских личных имён*, <http://lib.rus.ec/b/167653/read>
- [Укр. им.] – *The Kurufin's Castle 2008–2010. Европейские имена: значение и происхождение. Украинские имена*, <http://kurufin.narod.ru/index.html>
- [ЦКИ] – *Церковный календарь имён*, www.orthedu.ru/news/prazdniki/2377-cerkovnyj-kalendar-imen.html

Michał Sajewicz

Patronymics with the suffix *-uk* recorded in Poland only in the Podlaskie administrative region

A b s t r a c t

The resettlement of the population of the eastern regions of interwar Poland to the Recovered Territories coupled with migrations in search of work and better living conditions have resulted in the presence of patronymic family names with the suffix *-uk* all over Poland although these patronymics clearly have an Eastern Slavonic origin. An analysis of patronymic family names with the suffix *-uk* borne by inhabitants of the Podlaskie administrative region shows that few (50) of such family names are confined to this region. The vast majority of patronymic family names ending in *-uk* attested there are also recorded from all of most of the other administrative regions.